

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISĖS GAUTI INFORMACIJĄ IŠ VALSTYBĖS IR
SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJŲ IR ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1524 1, 2, 3, 5, 6, 7, 12,
22 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO**

(toliau – Projektas)

(TAP-18-881(2)–18-882(2))(TAIS Nr. 18-5419(3)–18-5420(3))

2018-07-18 Nr. NV-1879

Vilnius

1. Projekto rengėjas – Susisiekimo ministerija.

2. Projekto tikslas – užtikrinti, kad viešojo sektoriaus institucijos imtųsi būtinų priemonių, jog jų interneto svetainės ir mobiliosios programos būtų lengviau prieinamos, visų pirma neįgaliesiems, kad šios svetainės ir programos būtų suvokiamos, galimos naudoti, suprantamos ir tvarios.

Taip pat į nacionalinę teisę perkelti 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/2102 dėl viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainių ir mobiliųjų programų prieinamumo (turi būti pasirengta taikyti nuo 2018 m. rugsėjo 23 d.) ir 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/98/EB dėl viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo atitinkamas nuostatas.

3. Dabartinė situacija

Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatyme (toliau – TGIĮ) nenustatyta, kad įstatymas taikomas ir valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, įmonių ir viešųjų įstaigų, finansuojamų iš valstybės ar savivaldybių biudžetų bei valstybės pinigų fondų ir Viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka įgaliotų atlikti viešąjį administravimą arba teikiančių asmenims viešąsias ar administracines paslaugas ar vykdančių kitas viešąsias funkcijas, įskaitant bibliotekas, muziejus ir valstybės archyvus, asociacijoms. Tuo tarpu Direktyvoje 2016/2102 į viešojo sektoriaus institucijų sąvoką įeina ir įstaigų, kurių veiklą reglamentuoja viešojo teisė, asociacijos.

Pagal TGIĮ 16 straipsnio 1 dalies 3 punktą, institucija, teikdama dokumentus, užtikrina, kad dokumentų teikimo informacinė aplinka Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka būtų tinkamai pritaikyta neįgaliųjų poreikiams. Tačiau šiame įstatyme nėra įtvirtinto reikalavimo, kad institucijos interneto svetainė ir (arba) mobilioji programa privalo atitikti Vyriausybės nustatytus prieinamumo reikalavimus.

TGIĮ nėra įtvirtinto reikalavimo Vyriausybei paskirti instituciją, atsakingą už institucijų interneto svetainių ir mobiliųjų programų pritaikymo Vyriausybės nustatytiems prieinamumo reikalavimams stebėseną, taip pat už skundų nagrinėjimą Vyriausybės nustatyta tvarka, taip pat už stebėsenos rezultatų, įskaitant įstaigų interneto svetainių ir mobiliųjų programų atitikties prieinamumo reikalavimams vertinimo duomenis, ataskaitų rengimą ir pateikimą Europos Komisijai.

TGIĮ reglamentuoja pakartotinio panaudojimo klausimus, tačiau jame nereglamentuojamos pakartotinio dokumentų naudojimo sąlygos, kai institucija dokumentus naudoja veiklai, kuri nėra susijusi su įstatymų ar kitų norminių teisės aktų nustatytų funkcijų vykdymu, kaip to reikalauja Direktyvos 2003/98/EB nuostatos.

4. Projekto esmė

Projektu siūloma:

- nustatyti, kad TGIĮ taikomas ir TGIĮ 2 straipsnio 1 dalyje nurodytų subjektų asociacijoms, jeigu šios įsteigtos vykdyti įstatymų ar kitų norminių teisės aktų nustatytas funkcijas;
- nustatyti, kad į TGIĮ 2 straipsnio 1 dalyje nurodytų subjektų interneto svetainės ir (arba) mobiliosios programos privalo atitikti Vyriausybės nustatytus prieinamumo reikalavimus;

- nustatyti, kad Vyriausybės įgaliota institucija yra atsakinga už institucijų interneto svetainių ir mobiliųjų programų pritaikymo Vyriausybės nustatytiems prieinamumo reikalavimams stebėseną, taip pat už skundų dėl institucijų interneto svetainių ar mobiliųjų programų nepritaikymo ar netinkamo pritaikymo prieinamumo reikalavimams nagrinėjimą Vyriausybės nustatyta tvarka ir netinkamo institucijos atlikto vertinimo, ar prieinamumo reikalavimų laikymasis sudarys institucijai neproporcingą našta, kuri institucija atlieka Vyriausybės nustatytais atvejais, nagrinėjimą Vyriausybės nustatyta tvarka, taip pat už stebėsenos rezultatų, įskaitant įstaigų interneto svetainių ir mobiliųjų programų atitikties prieinamumo reikalavimams vertinimo duomenis, ataskaitų rengimą ir pateikimą Europos Komisijai;

- nustatyti, kad dokumentų pakartotinio naudojimo sąlygos privalo nediskriminuoti pareiškėjų, taip pat kai institucija dokumentus naudoja veiklai, kuri nėra susijusi su įstatymų ar kitų norminių teisės aktų nustatytų funkcijų vykdymu, ji dokumentus šiai veiklai teikia tokiais pat sąlygomis kaip ir visiems pareiškėjams ir taip užtikrinamas nediskriminavimo principo taikymas;

- nustatyti, kad pareiškėjas turi teisę apskųsti institucijos veiksmą ar neveikimą, susijusį su TGIĮ nustatytos informacijos teikimu ir dokumentų teikimu pakartotinai naudoti, Lietuvos administracinių ginčų komisijai Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka;

- tikslinti TGIĮ, atsižvelgiant į Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas).

5. Derinimas

Projektas buvo pateiktas išvadoms gauti Teisingumo ministerijai, Švietimo ir mokslo ministerijai, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Kultūros ministerijai, Krašto apsaugos ministerijai, Vidaus reikalų ministerijai, Finansų ministerijai, Sveikatos apsaugos ministerijai, Žemės ūkio ministerijai, Energetikos ministerijai, Aplinkos ministerijai, Užsienio reikalų ministerijai, Informacinės visuomenės plėtros komitetui prie Susisiekimo ministerijos, Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, Europos teisės departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijai.

Projektas aptartas 2018 m. birželio 26 d. tarpinstituciniame pasitarime. Projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir Europos teisės departamento prie Teisingumo ministerijos pastabas. Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė teikia antrinę išvadą su pastabomis ir pasiūlymais.

6. Atitiktis Vyriausybės programai

Projektas įgyvendina Vyriausybės programos 197.1 punkto „sukursime šiuolaikišką ir vientisą informacinės visuomenės plėtros politiką, apimančią informacinės visuomenės plėtrą, valstybės informacinius išteklius, duomenų saugą ir kibernetinį saugumą. Tobulinsime valstybės informacinių išteklių valdymo ir vadovavimo procesus valstybės lygmeniu ir institucinę sandarą“ nuostatas.

7. Dalykinio vertinimo išvada

Siūlytina, rengėjams įvertinus Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2018 m. liepos 17 d. išvadoje Nr. NV-1876 pateiktas pastabas, projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Politikos įgyvendinimo grupės vyriausioji patarėja

Jurgita Domeikienė

Jurgita Domeikienė, tel. 8 706 63 816, el. p. jurgita.domeikiene@lr.lt